

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 10C/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716205932
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Michálek
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2020:1716205932.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok prostredníctvom sudcu JUDr. Tomáša Micháleka v spore žalobkyne: Y. F., W.. XX.XX.XXXX, F.: Š. XXX/XX, U., zastúpenej obchodnou spoločnosťou OLEXOVA VASILIN s.r.o., so sídlom: Gorkého 6, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 36 820 059 proti žalovanému: Y. F., W.. XX.XX.XXXX, F.: Š. XXX/XX, U., zastúpenému obchodnou spoločnosťou SODOMA VULGAN, spol. s r.o., so sídlom: Kominárska 2,4, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 254 084, o náhradu škody takto

rozhodol:

rozhodol:

- I. Súd návrh na zastavenie konania zamietla.
- II. Súd žalobu zamietla.
- III. Súd priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Odôvodnenie

1. Písomnou žalobou z 23.08.2016, doručenou tunajšiemu súdu 26.09.2016, v spojení s jej zmenou z 05.10.2018, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením č. k. XXC/XX/XXXX - XXX z 22.11.2018, sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplata náhrady škody vo výške 5.350,- eur. Žalobu odôvodnila tým, že v septembri 2014, keď už bolo manželstvo žalobkyne a žalovaného v rozvrate, odmietol žalovaný žalobkyňu po jej návrate z dovolenky vpustiť do rodinného domu zapísaného na liste vlastníctva číslo 849 ako rozostavaná stavba na pozemku registra „C“ s parcelným číslom 248/28 o výmere 110 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, v okrese Pezinok, v obci Vinosady, v katastrálnom území Veľké Tŕnie (ďalej len „rodinný dom“), keď vymenil aj zámky a nové kľúče jej odmietol poskytnúť. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného bola žalobkyňa nútená si zaobstarať z vlastných prostriedkov náhradné bývanie. Od 15.10.2014 do 31.12.2014 bývala žalobkyňa v byte v Limbachu, kde uhrádzala mesačné nájomné vo výške 360,- eur a za tri mesiace jej vznikli náklady na náhradné bývanie vo výške 1.080,- eur. Od 05.01.2015 do 31.03.2015 bývala žalobkyňa v prenajatých priestoroch v Pezinku, kde uhrádzala mesačné nájomné vo výške 370,- eur a za tri mesiace jej vznikli náklady na náhradné bývanie vo výške 1.110,- eur. Od 01.04.2015 do 31.07.2015 bývala žalobkyňa u svojej matky pani Margity Kováčovej, ktorej mesačne uhrádzala za bývanie 100,- eur a za štyri mesiace jej vznikli náklady na náhradné bývanie vo výške 400,- eur. Od 30.07.2015 až do podania žaloby býva žalobkyňa v garsónke v Modre, kde uhrádza mesačné nájomné vo výške 230,- eur a za 12 mesiacov predstavuje nájomné sumu vo výške 2.760,- eur. Náklady, ktoré bola žalobkyňa nútená vynaložiť na náhradné bývanie podľa nej predstavujú škodu, ktorá by jej inak nevznikla, ak by jej prístup k rodinnému domu bol zo strany žalobcu umožnený. Žalobkyňa si uplatnila náhradu trov konania.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe tvrdil, že nárok uplatnený žalobkyňou je absolútne bezdôvodný, keďže žalobkyňa sama a dobrovoľne opustila spoločnú domácnosť. Žalobkyňa mu sama odovzdala kľúče od rodinného domu, ale ponechala si kópiu kľúčov a pravidelne navštevovala rodinný dom v čase, keď žalovaný a ich deti neboli doma. Následne žalobkyňa navštevovala rodinný dom aj v ich prítomnosti, chodila po dome obutá a líhala si do postelí detí. Žalovaný nerozporoval, že vymenil zámky na rodinnom dome, k čomu bol nútený po zalepení zámok sekundovým lepidlom doposiaľ nezistenou osobou. Žalobkyňa ani raz neuhradila svoju časť splátok hypotekárneho úveru a pravidelne neuhrádza výživné na maloleté deti. Žalovaný vyjadril zásadné pochybnosti o skutočnej existencii nájomných vzťahov a skutočných úhradách nájomného.

3. Žalobkyňa v ďalšom vyjadrení tvrdila, že preukázala, že sa márne domáhala vrátenia do rodinného domu a tvrdenie žalovaného o jej dobrovoľnom opustení spoločnej domácnosti je nepravdivé a nepodložené. Žiadala, aby súd prihliadal najmä na materiálnu stránku veci, t. j. ako si zabezpečila bývanie a koľko preukázala na úhradách.

4. Žalovaný v následnom vyjadrení trval na tom, že žalobkyňa sama svojvoľne opustila spoločnú domácnosť a rodinný dom. Uvedenú skutočnosť môžu potvrdiť obidvaja synovia žalobkyne, pred ktorými odovzdala kľúče od rodinného domu od nehnuteľnosti žalovanému s tým, že sa odsťahuje.

5. Elektronickým podaním s kvalifikovaným elektronickým podpisom z 24.11.2020 žalovaný navrhol zastavenie konania pre nespĺnenie procesných podmienok. Podľa jeho názoru si rovnaký nárok žalobkyňa uplatnila i v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou XPc/X/XXXX, ktoré začalo skôr a ktorého účastníkmi sú totožné sporové strany. V tomto konaní žalobkyňa odvodzuje nárok na náhradu škody, ktorá jej vznikla tým, že musela platiť nájomné z dôvodu, že ju žalovaný údajne odmietol vpustiť do spoločnej domácnosti v čase od 15.10.2014 do 31.07.2016 a tiež tým, že žalovaný sa voči nej údajne dopustil psychického a fyzického násillia. V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov si žalobkyňa uplatňovala disparitu podielov z rovnakých dôvodov a žiadala priznanie vyššieho peňažného doplatku na rovnakom skutkovom základe. Zároveň spochybnil nárok žalobkyne, keďže jej trestné oznámenia boli odmietnuté povereným príslušníkom Policajného zboru aj Okresnou prokuratúrou Pezinok. Pozemok, na ktorom je postavený rodinný dom, je včlenený do pozemku registra „C“ s parcelným číslom 248/28 zapísanom na liste vlastníctva číslo 1992 vedenom Okresným úradom Pezinok, pričom obidva pozemky sú vo vlastníctve tretej osoby. Žalobkyňa nemá právo prechodu cez parcelu číslo 248/28 a táto samotná skutočnosť je primárnym dôvodom, pre ktorý žalobkyňa nemala a ani v súčasnosti nemá prístup do rodinného domu. V zmysle ustálenej judikatúry ako aj názorov v doktríne príčinou škody môže byť len také protiprávne konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Výpočet náhrady škody nemôže v žiadnom prípade obstať, nakoľko nezohľadňuje náklady, ktoré by žalobkyňa mala, ak by užívala rodinný dom spolu so žalovaným. Pre prípad nestotožnenia sa s názorom o existencii dôvodu na zastavenie konania žalovaný požiadala súd, aby žalobu žalobkyne zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Podľa § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

7. Podľa § 159 Civilného sporového poriadku začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

8. Súd pri zisťovaní prekážky veci začatej (litispencia) prihliada na dve skutočnosti a to či bolo konanie začaté a či prebieha iné konanie o tom istom spore. Prekážka veci začatej vzniká, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania, a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený (Najvyšší súd Slovenskej republiky, uznesenie sp. zn. X Z. XXX/XXXX z 10. januára 2013). Skutkové okolnosti, od ktorých žalobkyňa odvodzuje právo na náhradu škody v tomto konaní a právo na zvýšenie vyrovnacieho podielu v konaní o vyporiadanie bezpodielového

spoluvlastníctva manželov, nie sú rovnaké. Kým v tomto konaní žalobkyňa dôvodí, že v dôsledku nemožnosti užívania spoločného rodinného domu musela platiť nájomné za náhradné bývanie v období od 15.10.2014 do 31.07.2016, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov žiada o zohľadnenie skutočnosti, že počas doby trvajúcej niekoľko rokov nemohla užívať spoločný rodinný dom a žalovaný užíval rodinný dom sám. Vzhľadom na rozdielnosť skutkových okolností, od ktorých žalobkyňa odvodzuje právo v tomto konaní a v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, súd návrh žalovaného na zastavenie konania zamietol.

9. Na pojednávaní konanom na tunajšom súde 21.12.2020 žalobkyňa navrhla výsluch žalovaného k okolnostiam jej vylúčenia z užívania rodinného domu a k nesplneniu povinnosti umožniť žalobkyni vstup a užívanie rodinného domu na účel bývania uloženej mu uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co/112/2018 - 51 z 28. septembra 2018. Vzhľadom na právne posúdenie prejednávanej veci a irelevantnosť okolností vylúčenia žalobkyne z užívania rodinného domu žalovaným, súd tento dôkaz nevykonal.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe i predloženými v priebehu konania - rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 9P 96/2014 - 56 z 10.12.2014, komunikáciou zástupcov strán sporu o vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov z augusta 2015 a februára 2017, záznamom o podaní oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu z 21.02. a 11.07.2015, oznámením skutočností nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu z 29.10.2015, osvedčeným odpis notárskej zápisnice W. XXXX/XXXX, W. XXXXX/XXXX, W. XXXXX/XXXX spísanej notárom I. Ď. XX. októbra 2015, nájomnou zmluvou z 15.10.2014, príjmovým dokladom z 15.10., 15.11. a 15.12.2014, zmluvou o nájme z 02.01.2015, príjmovým pokladničným dokladom číslo 2/2015, 3/2015 a 6/2015, zmluvou o nájme bytu z 30.07.2015, kópiou potvrdenia o hotovostnom vklade z 30.07.2015, informatívnym výpisom o detailoch platieb v období od 18.08.2015 do 16.09.2016, uznesením Okresného súdu Pezinok č. k. 11P 9/2009 - 11 z 13.01.2009, zrušením príkazu na začatie exekúcie a exekučného príkazu súdneho exekútora JUDr. Sone Majkútovej z 27.06.2013, informáciou Okresného riaditeľstva Policajného zboru Pezinok z 26.10.2016 o výjazdoch policajných hliadok na adrese Školská 67, Vinosady, v období od septembra 2014 do augusta 2015, čestným prehlásením matky žalobkyne pani Margity Kováčovej,

11. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

12. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

13. Predpokladmi vzniku občianskoprávnej zodpovednosti sú protiprávny úkon (resp. právne relevantná škodná udalosť), ujma, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmom a zavinenie. Na vznik zodpovednosti za škodu musia byť splnené kumulatívne všetky štyri predpoklady; pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná. Kým prvé tri predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu majú objektívnu povahu a dôkazné bremeno ich preukázania leží na poškodenom (žalobca), štvrtý predpoklad má povahu subjektívnu a dôkazné bremeno o tom, že vnútorný vzťah škodcu k jeho objektívnemu konaniu nebol daný, je na škodcovi (žalovaný).

14. Bez ohľadu na to, v akej právnej úprave je obsiahnutá zodpovednosť za škodu, predpokladom zodpovednosti je vždy existencia škody. Vo všeobecnosti je pojem „škoda“ v právnej teórii ako aj v súdnej praxi (W.. C. XX/XXXX, C. XX/XXXX E. C. X/XXXX) dlhodobo ustálený ako majetková ujma, ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. V zmysle občianskeho práva sa škoda prejavuje buď ako skutočná škoda alebo ako ušlý zisk. Za skutočnú (reálnu) škodu sa pokladá majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného, a predstavuje majetkového hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo dobre možné alebo účelné. Ušlým ziskom sa rozumie majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v tom, že nedošlo k rozmnoženiu majetkových hodnôt poškodeného, ktoré bolo možné odôvodnene očakávať so zreteľom na pravidelný priebeh vecí.

15. Žalobkyňa odvodzovala svoj nárok od ňou tvrdeného zmenšenia majetku v súvislosti s povinnosťou platiť nájomné. Pokiaľ sa žalobkyňa rozhodla prenajať si byt za účelom vyriešenia svojej bytovej otázky,

nedošlo k zníženiu jej majetku, nakoľko za tento výdavok dostala adekvátnu protihodnotu v podobe práva užívať byt, ktorý bol predmetom nájomnej zmluvy. V takomto prípade nemohlo ísť o reálne zníženie majetku žalobkyne a neexistoval prvý objektívny predpoklad na vznik zodpovednosti za škodu. Vykonané dokazovanie potvrdilo, že žalovaná vynaložila sumu 5.350,- eur ako nájomné v období od 15. októbra 2014 do 31. júla 2016, avšak v rámci plnenia svojej povinnosti vyplývajúcej jej z každej z postupne uzatvorených štyroch nájomných zmlúv.

16. Ak by súd hypoteticky ustálil, že žalobkyni vznikla škoda, tak by bolo potrebné skúmať, či medzi protiprávnym úkonom a škodou existuje vzťah príčiny a následku, v tomto prípade by znemožnenie užívania rodinného domu žalovaným (škodová udalosť) muselo viesť bezprostredne k plateniu nájomného žalobkyňou. Príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda v zmysle všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Musí ísť o priamu (nie o sprostredkovanú) príčinu. Príčinná súvislosť musí byť bezprostredná vo vzťahu k zníženiu majetku poškodeného. K plateniu nájomného žalobkyňou došlo v dôsledku uzatvorenia nájomnej zmluvy, teda nešlo o protiprávne plnenie. To, že žalobkyňa uzatvorila nájomnú zmluvu z dôvodu predchádzajúcich okolností, nevytvára bezprostrednú príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného, ktorý vychádzajúc z vykonaného dokazovania s najväčšou pravdepodobnosťou znemožnil žalobkyni užívať rodinný dom, a platením nájomného. Skúmanie sporných okolností, pre ktoré žalobkyňa neužívala rodinný dom (dobrovoľný odchod alebo znemožnenie užívania rodinného domu žalovaným), nemalo z hľadiska vzniku a existencie škody a príčinnej súvislosti v tomto konaní žiaden význam. Ďalší z objektívnych predpokladov na vznik zodpovednosti za škodu tak nebol splnený.

17. Ide o špecifický prípad, a to dlhodobé užívanie nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov po rozvoze manželstva (zániku bezpodielového spoluvlastníctva) do právoplatného rozhodnutia súdu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva len jedným z bývalých manželov. Je to obdobie, počas ktorého sa nevie kto je vlastníkom a nie je jasné, komu bude nehnuteľnosť prikázaná do výlučného vlastníctva. Vychádza sa z predpokladu ako keby obidvaja manželia boli podielovými spoluvlastníkmi a teda obidvaja sú oprávnení užívať nehnuteľnosť a zároveň aj povinní znášať vzniknuté náklady. Takýto nárok v určitom zmysle znevýhodneného bývalého manžela, ktorý spoločnú nehnuteľnosť v tomto období neužíval, nemožno žalovať ako náhradu škody, keďže nespĺňa základné zákonné podmienky upravené v § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Judikatúra všeobecných súdov však takýto nárok pomenovala ako tzv. ekonomický ekvivalent, ktorý po splnení požadovaných podmienok môže byť zohľadnený v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva a teda ide o doposiaľ právne neregulovaný inštitút riešený výhradne v konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

18. Vzhľadom na nenaplnenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu - existenciu škody a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a hypoteticky vzniknutou škodou, súd žalobu žalobkyne o náhradu škody zamietol. Ani v prípade inej právnej kvalifikácie nároku uplatneného žalobkyňou by o ňom súd v tomto konaní nemohol rozhodnúť z dôvodu výlučnej právomoci všeobecného súdu v konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželstva.

19. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Súd priznal úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

22. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na Okresnom súde Pezinok.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 48 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku na návrh oprávneného možno vykonať exekúciu, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.